

Štátna veterinárna správa SR reaguje na príspevky o konci domácich zabíjačiek a zmene registrácie chovateľov

Dátum publikácie: 2. septembra 2024

Štátna veterinárna a potravinová správa SR reaguje na niektoré príspevky, ktoré šíria obavy o tom, že sa končia domáce zabíjačky a úplne sa mení systém registrácie pre chovateľov, ktorí chcú dochovať ošípané vo svojom zariadení.

Je možné vykonať domácu zabíjačku aj po 01.09.2024?

ÁNO, domácu zabíjačku je možné vykonať aj po prvom septembri, rovnako ako doposiaľ, presunom na registrovaný „D chov“. Každá fyzická osoba si môže kúpiť ošípanú z registrovaného chovu a vykonať si vlastnú domácu zabíjačku na svojom dvore do 24 hodín od premiestnenia ošípanej.

Domácu zabíjačku môže vykonať naďalej aj fyzická osoba, ktorá chová jednu alebo viac ako jednu ošípanú a má zaregistrovaný klasický chov ošípaných (nie „D chov“).

Domáca zabíjačka do 24 hodín po 01.09.2024 – rovnako ako pred 01.09.2024, **nič sa nemení**

Je možné dochovávať ošípanú na domáce zabitie?

ÁNO, každý občan SR si môže kúpiť ošípanú, dochovať do jatočnej hmotnosti a potom ju zabiť na domácu spotrebu.

Dochovanie ošípanej na zabitie – platné pred 01.09.2024

Prebehla registrácia „D chovu“, chovateľ mal povinnosť vyplniť registračné tlačivo, ktoré spolu s dokladom o premiestnení ošípanej poslal do CRHZ predávajúci. Chovateľ „D chovu“ nemal povinnosť hlásiť do CRHZ zabitie (preto aj zistenie Európskej komisie, že nie je prehľad či sa v D chove skutočne aj ošípaná nachádza)

Po 01.09.2024 tak môže naďalej konať t.j. môže dochovať ošípanú kúpenú pred **01.09.2024 na domáce zabitie**, nemusí ju bezodkladne odporaziť, dochová ju a odporazí kedy potrebuje podľa vlastného uváženia o konaní domácej zabíjačky. Chov sa v tomto prípade nepreregistruje.

Ale v prípade, ak chce po 01.09.2024 do tohto chovu presunúť ošípanú na dochovanie je „D chov“ **potrebné preregistrovať na klasický chov**. Proces je jednoduchý a registrácia **nie je spoplatnená**. V takomto registrovanom klasickom

chove môže chovateľ chovať aj viac ako 1 jednu ošípanú, čo v „D chove“ nebolo povolené.

V procese preregistrovania chovateľ vyplní žiadosť na registráciu chovu, tlačivo registrácia chovu do CRHZ a priloží súhlas vlastníka nehnuteľnosti, že v danej nehnuteľnosti môže chovať ošípané, pokiaľ je sám vlastníkom nehnuteľnosti, do žiadosti napíše číslo listu vlastníctva.

Podrobný postup na preregistráciu chovu je uvedený na web stránke [Chov ošípanej na domácu spotrebu](#). Hlásenie o zabití ošípanej zasiela chovateľ do CRHZ elektronicky cez prístup farmára (vytvorenie prístupu nie je spoplatnené) takže úkon trvá pár minút.

Vedenie registra v chove je jednoduché zapisovanie dátumov prísunov a odsunov ošípaných.

Zdôvodnenie zavedenia preregistrácie „D chovov“

V roku **2019** bola pre SR a ďalších 5 krajín **zrušená výnimka** Európskou Komisiou na registráciu chovu s jednou ošípanou, všade inde táto povinnosť v EÚ krajinách už platila. Po zrušení tejto výnimky v SR bolo vykonaných niekoľko auditov orgánov Európskej Komisie v súvislosti s opatreniami na zabránenie šírenia afrického moru ošípaných (AMO), pričom registrácia chovov ošípaných je neoddeliteľnou súčasťou boja s AMO.

Záver z auditu Európskej Komisie k téme africký mor ošípaných konaného v SR v roku 2023

V systéme CRHZ sa neuvádzajú žiadne informácie o tom, či sa na „farmách typu D“ chová v danom čase ošípaná, a pri všetkých týchto zariadeniach je v databáze zaznamenaných „0“ ošípaných. To nie je v súlade s požiadavkami uvedenými v článku 109 ods. 1 písm. c) nariadenia 2016/429.

Odporúčanie pre SR

Zabezpečiť registrovanie nekomerčných fariem a zaviesť mechanizmus, ktorý orgánu umožní pomocou vnútroštátnej databázy zistiť, či sa na „farmách typu D“ drží ošípaná, alebo nie. (Článok 84 a článok 109 ods. 1 písm. c) nariadenia 2016/429).

Sumár

Chovateľ nemal povinnosť hlásiť zabitie ošípanej do CRHZ a preto orgán veterinárnej správy pri kontrolách AMO nemal informácie o tom, či sa v danom „D chove“ nachádza ošípaná alebo nie. Bolo nevyhnutné vykonať zmeny.

Ďalším dôvodom bolo, že „D chovy“ boli zavedené na dochovanie jednej ošípanej do jatočnej hmotnosti a jej následného zabitia v domácnosti, ale v praxi sa zistilo, že zjednodušený systém registrácie „D chovu“ chovateľmi na držanie 1 ošípanej nebol dodržiavaný a v chove bolo držaných viac ako jedna ošípaná niekedy aj 11 kusov.

Tvrdenia

1. **Nie je pravda, že registrácia chovov ošípaných platí od 1.7.2024 – táto povinnosť je zavedená zrušením výnimky na registráciu chovov s jednou ošípanou od novembra 2019.** Bola snaha o zjednodušenie systému registrácie s jednou ošípanou, no pre EK bol tento systém **nedostatočný a preto uložil SR odporúčania na odstránenie tohto stavu.**
2. **Poplatok za preregistrovanie:** chovateľ, ktorý má povinnosť preregistrovať chov ošípaných z „D chovu“ na klasický chov musí zaplatiť správny poplatok vo výške 10€. **Realita: nemusí platiť nič.**
3. **Tvrdenie, že chovateľ musí svoje ošípané okamžite zabiť bez ohľadu na jeho vek a hmotnosť nie je pravda.** Pokiaľ v „D chove“ chová jednu ošípanú na zabitie (kúpenú pred 01.09.2024 a nie prasnicu), do doby kým ošípanú zabije si nemusí zaregistrovať klasický chov. Po 01.09.2024 chovateľ nesmie do „D chovu“ prisunúť ošípanú, ktorú chce dochovávať, ale pre dochovanie ošípanej musí mať zaregistrovaný klasický chov ošípaných. Takto môže chovať nielen jednu ošípanú, ale aj viac, ako sa to bežne v praxi robí.